

دیابت یک اختلال متابولیکی است که در آن بدن فرد توانایی سوخت و ساز کامل مواد قندی را از دست می دهد و قند خونس افزایش می یابد. علت ایجاد این بیمار آن است که لوزالمعده فرد قادر به ترشح انسولین نیست و یا بدن در مقابل ترشح انسولین مقاومت می کند. انسولین هورمونی است که به واسطه آن سلو ها می توانند قند را جذب نموده و جهت تولید انرژی از آن استفاده کنند. لذا در صورت فقدان این هورمون سطح قند خون افزایش می یابد.

عملکرد داروهای خوراکی پایین آورنده قند خون چگونه است؟

این قرص ها با تحریک سلول های تولید کننده انسولین در لوزالمعده و یا کاهش مقاومت بدن نسبت به انسولین، سطح قندخون را پایین می آورند. بیمارانی که از این قرص ها استفاده می کنند باید با نحوه کار و مشکلات احتمالی ناشی از مصرف آنها آشنا باشند. در ادامه مطلب به بررسی سه داروی خوراکی پرمصرف پایین آورنده قند خون می پردازیم.

داروهای دیابت، نمی توانند دیابت را ریشه کن کنند. این قرص ها با تخفیف در علائم دیابت و کاهش بروز عوارض به بیمار کمک می کنند احساسی بهتری داشته باشد.

متفورمین

این دارو که به صورت قرص های ۵۰۰ میلی گرمی است تولید گلوکز توسط کبد را کاهش می دهد. همچنین مقاومت به انسولین را در بدن کاهش داده و سبب بالا رفتن جذب گلوکز در سلول ها می شود.

متفورمین باعث کاهش اشتها و تثبیت وزن در بیماران دیابتی می گردد. لذا در بیماران چاق و افراد دارای چربی خون بالا مناسب تر است.

با شروع مصرف این دارو ممکن است مشکلات گوارشی رخ دهد که توصیه می شود که دارو هم زمان با غذا یا بلافاصله قبل از غذا مصرف شود. تا هم کارایی مطلوب را داشته باشد و هم فرد دچار عوارض گوارشی دارو نشود.

افراد دارای بیماری های کبدی، کلیوی و نارسایی قلبی یا تنفس باید با احتیاط از متفورمین استفاده کنند.

بیمارانی که متفورمین مصرف می کنند باید عملکرد کلیه و کبد خود را سالانه چک نمایند.

در صورت بروز اسهال و استفراغ بایستی مصرف دارو را قطع کرده و به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت متفورمین سبب کمبود ویتامین ب ۱۲ در بدن می گردد. لذا توصیه می گردد که افراد از ب ۱۲ بصورت تزریقی استفاده نمایند

گلی بن کلامید

مصرف قرص های ۵ میلی گرمی گلی بن کلامید سبب افزایش آزادسازی انسولین از لوزالمعده و ورود آن به جریان خون می شود. این واقعه سبب کاهش قند خون می گردد.

با شروع مصرف این قرص ممکن است فرد دچار حالت تهوع شود که این حالت چند روز بعد از ادامه مصرف دارو از بین می رود.

در صورت به تاخیر انداختن و یا حذف یک وعده غذایی در افرادی که گلی بن کلامید مصرف می کنند، ممکن است قند خون فرد کاهش شدید پیدا کند که اصطلاحاً هایپوگلیسمی نام دارد.

برای عملکرد بهتر این دارو، قرص باید ۳۰ دقیقه قبل از صرف غذا میل شود.

آکاربوز

این دارو با به تاخیر انداختن جذب گلوکز از روده باعث می شود که قند به آهستگی وارد جریان خون شود و بدین ترتیب از افزایش ناگهانی قند خون جلوگیری به عمل می آید.

آکاربوز باید در شروع وعده غذایی مصرف شود تا هم دارو بتواند اثر کند و هم اینکه عوارض گوارشی دارو نظیر دل درد و نفخ و اسهال به حداقل برسد.

پارستان عیسی بن مریم (ع)

داروهای خوراکی دیابت

واحد آموزش به بیمار

تاریخ تدوین: بهار ۱۳۹۶

بازنگری: ۱۴۰۰

کد پمفلت: H.E 100

شماره تماس با واحد آموزش به بیمار:

۶۷-۳۲۳۳۲۰۶۵ (داخلی ۲۹۲)

www.Bimaramozesh.blogfa.com

[Telegram.me/bimar_amoresh](https://t.me/bimar_amoresh)

Insta:isa-diabet

علائم و نشانه های کاهش قند خون (هایپوگلیسمی):
زمانی که سطح قند خون به کمتر از ۷۰ میلی گرم در
دسی لیتر برسد علائم کاهش قند خون ظاهر می شود.
این علائم عبارتند از:

- احساس گرسنگی
- لرزش
- عصبانیت و آشفتگی
- تعریق
- تپش قلب و نبض سریع
- تاری دید

**با مشاهده علائم افت قند خون باید بلافاصله از مواد
قندی مانند آب میوه، سه حبه قند حل شده در نصف
لیوان آب استفاده کرد.**

توجه داشته باشید که مصرف قرص به هیچ عنوان جای
رژیم غذایی را نمی گیرد و با وجود مصرف قرص، هم
چنان رعایت رژیم غذایی مناسب و ورزش منظم لازم
است.

به یاد داشته باشید بیشتر افراد که دیابت نوع ۲ دارند و
با قرص و رژیم غذایی قند خود را کنترل می کنند
می توانند بدون مشکل به زندگی خود ادامه دهند.

منبع: لاکمن، جون، درسنامه پرستاری داخلی-جراحی

مشاور علمی: آقای دکتر گوهریان (فوق تخصص غدد)

دارو درمانی ترکیبی چیست؟

با توجه به این که هر دارو به شیوه خاصی سطح قند
خون را پایین می آورد لذا می توان از ترکیب چند دارو
استفاده کرد تا سطح قند خون بهتر کنترل گردد.
بعنوان مثال گلی بن کلامید و متفورمین ممکن است
همراه با یکدیگر تجویز شوند. از طرفی مصرف چند دارو
با هم ممکن است خطر بروز عوارض جانبی دارو را بیشتر
کند یا هزینه بیشتری را به بیمار تحمیل کند. لذا
هنگامی که دریافت یک دارو به تنهایی نتواند تاثیر
مطلوب داشته باشد از ترکیب چند دارو با هم استفاده
می شود.

چه کسانی می توانند از قرص های خوراکی ضد دیابت استفاده کنند؟

فقط بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ می توانند با استفاده
از قرص بیماری خود را کنترل کنند. البته این بیماران
باید در کنار داشتن رژیم غذایی صحیح و برنامه
ورزشی منظم، قرص مصرف کنند و به مصرف قرص به
تنهایی اکتفا ننمایند.

آیادر صورت ابتلا به بیماری دیگر مصرف داروهای قندخون را می توان ادامه داد؟

بله. مصرف قرص را باید ادامه داد. همچنین سعی شود
در دوران بیماری از غذای معمولی بویژه مایعات (بدون
شیرینی) بیشتر استفاده شود.

